

Infrastrukturdepartementet

Yttrande över remiss - EU-kommissionens förslag till ändring av direktiv (2014/94/EU) om utbyggnad av infrastrukturen för alternativa bränslen

Bakgrund

Infrastrukturdepartementet har genom remiss bjudit in Region Stockholm att yttra sig gällande EU-kommissionens förslag till ändring av direktiv (2014/94/EU) om utbyggnad av infrastrukturen för alternativa bränslen, i syfte att använda dessa i kommande förhandling med EU-rådet. Regiondirektörens yttrande har tagits fram av Regionledningskontoret och utgör Region Stockholms yttrande. Remissen har inte beretts med övriga förvaltningar eller bolag.

Direktiv 2014/94/EU infördes den 22 oktober 2014 och innebar att varje medlemsstat skulle anta ett nationellt handlingsprogram för utvecklingen av marknaden för alternativa drivmedel inom transportsektorn och utbyggnaden av den tillhörande infrastrukturen. Sveriges handlingsplan antogs av regeringen den 17 november 2016.

Under 2020–2021 har EU genomfört en utvärdering av direktivet, där hänsyn tagits till ambitionerna och målen inom ramarna för *European Green Deal* samt EU:s nya klimatlag. I resultatet av utvärderingen fann kommissionen att direktivet visserligen har bidragit till en ökad utbyggnad och utveckling av infrastruktur för alternativa bränslen, men det finns många tillkortakommanden i appliceringen av direktivet. Kommissionen fastslår att medlemsstaterna saknar en detaljerad och bindande metod för utbygganden i form av planering, implementerande åtgärder och beräkningsmöjligheter, samt att ambitionsnivån i målen och omfattningen av de styrande dokumenten kraftigt varierar mellan medlemsstaterna.

För att möjliggöra en snabbare, mer effektiv och mer enhetlig utbyggnad av infrastrukturen för alternativa bränslen, som också blir tydlig, tillgänglig och enkel för marknaden att förstå och möta samt för invånare att använda,

föreslår EU-kommissionen således att direktivet omarbetas och preciseras, samt att det görs om till en förordning. Förslaget till ny förordning består av definitioner, bestämmelser och beskrivningar av medlemsstaternas åtaganden och har utformats i relation och samspel med ett flertal andra direktiv, policys och förordningar inom området i syfte att få större och effektivare genomslag i unionens sammantagna klimatarbete. En uppföljning av förordningen är planerad till 2026 för att identifiera eventuella brister och anpassa lagstiftningen utifrån eventuell ny teknik eller nya behov.

Region Stockholms yttrande

Region Stockholm håller med kommissionen i fråga om vikten av en holistisk inställning till storskalig och lokal infrastrukturplanering, och i att utbyggnadstakten av infrastruktur för alternativa bränslen behöver öka. Detta går i linje med den utveckling som eftersträvas i Stockholms län, utifrån målet i RUF5 2050 om att vara en resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp.

Region Stockholm ser liksom kommissionen de fördelar som en europeisk enhetlighet och standardisering medför, och att detta skapar förutsättningar för en mer tids- och kostnadseffektiv planering såväl som utbyggnad. Det möjliggör även för samarbeten mellan såväl länder som regioner, som för utökade möjligheter för innovation och mer fokuserad teknikutveckling med ursprung i förordningen. Detta kräver dock att förordningens bestämmelser är utformade för att möjliggöra utveckling och flexibilitet utifrån tekniska framsteg och utveckling.

Region Stockholm har inte haft möjlighet att jämföra förslaget till ny förordning med den handlingsplan från 2016 som Sveriges regering beslutat om till följd av nu gällande direktiv och kan således inte yttra sig om vilka konsekvenser förslaget kan väntas få. Region Stockholm förutsätter därför att en jämförelse och kartläggning sker nationellt och sedermera att en tidig dialog förs om eventuella skärpta krav som kan ha inverkan på regionernas planering och styrande dokument. Utvecklingen av infrastruktur för alternativa bränslen i Stockholms län är relativt långt gången och Region Stockholm ser därför att det är av stor vikt att förordningens nya bestämmelser och krav inte på något sätt urholkar de framsteg som redan gjorts eller kräver ett alltför stort omtag i den planering och de projekt som redan pågår inom området. Det är även viktigt att förordningen tar hänsyn till medlemsstaternas hittills genomförda investeringar inom området, samt lokala förutsättningar och möjligheter. Region Stockholm ser således att förnybara drivmedel som tillverkas av skogs- och jordbruksråvaror, som

biogas, främjas och accepteras under den nya förordningen, under förutsättning att det sker på ett hållbart sätt.

Region Stockholm vill framhålla att planering för, investering i, och utbyggnad av infrastruktur innebär långa och komplexa processer. En anpassning till den nya förordningen behöver få ta tid att genomföra och förhålla sig till, och Region Stockholm ser att en löpande utvärdering som bevakar utvecklingen och tar hänsyn till olika geografiska förutsättningar är att föredra framför en planerad utvärdering först 2026. En sådan utvärdering riskerar snarare kräva att alltför omfattande omtag görs när en stor del av arbetet och stora investeringar redan gjorts.

Slutligen vill Region Stockholm särskilt lyfta pågående arbete med revidering av länsplan för regionala transportinvesteringar. I dagsläget finansierar länsplanen inte utbyggnad av infrastruktur för alternativa bränslen. Region Stockholm vill framhålla att ökade ambitionsnivåer från EU- och nationell nivå inom området inte bör utgöra en ytterligare ekonomisk belastning för kommun och region, utan mötas genom statliga medel.

Carina Lundberg Udelepp
Regiondirektör

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör